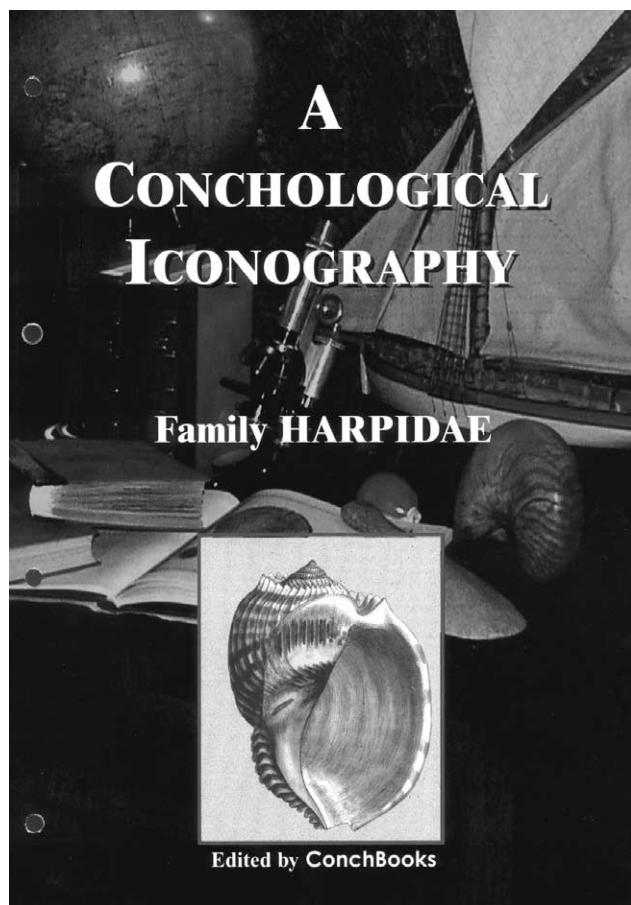

BOOK REVIEW

POPPE G. T., BRULET T., DANCE S. P. 1999. A Conchological Iconography: The Family Harpidae. ConchBooks, Hackenheim. 69 pp., 51 pls. ISBN 3-925919-28-7. Price 78.00 DEM.

Muszle ślimaków morskich od stuleci fascynują swym pięknem zarówno specjalistów (malakologów i kuratorów muzeów), jak i amatorów (konchologów i kolekcjonerów). Wszyscy oni poszukują dobrego materiału ilustracyjnego, pomocnego przy rozpoznawaniu gatunków i klasyfikowaniu zbiorów. Szczególnie cenione są przez nich monografie poświęcone tylko jednej grupie mięczaków, ale za to ilustrujące wszyst-

For ages, marine gastropod shells and their beauty have fascinated both specialists (malacologists and museum curators) and amateurs (conchologists and collectors). They all search for good illustrations which may help them to identify species and to classify collections. They especially appreciate monographs devoted to one mollusc taxon only and presenting all species included in it. This year, a German publishing house ConchBooks (formerly Verlag Christa Hemmen) started to issue a series of monographs whose title, A Conchological Iconography, refers to the well known nineteenth century iconographies written by REEVE (Conchologica Iconica), SOWERBY (Thesaurus Conchyliorum), ROSSMÄSSLER (Iconographie dre Land- und Süßwasser-Mollusken...) or KIENER (Iconographie des coquilles vivantes).

The first book of the series is devoted to the family Harpidae whose shells are distinct in their particularly attractive colour patterns and sculpture. Three genera: *Harpa* Röding, 1798; *Austroharpa* Finlay, 1931 and *Morum* Röding, 1798, including about 40 species, are nowadays classified within this rather small neogastropod family.

As a matter of fact, the book consists of A4 size loose-leaf cards, perforated with four holes for the use of binder. On request, the publisher delivers a special binder priced 18.00 DEM additionally which may be suitable also for some next issues, however it is very inconvenient in use, so it is better to replace it with a simple standard binder. The publisher's intention was to facilitate supplementing the book with additional cards, e.g. taking newly described species or taxonomical revisions into account.

PETER DANCE and GUIDO POPPE briefly characterize the family Harpidae on the first 11 pages of the book, presenting shell and soft part morphology of snails, their biology and habitats, geographical range,

kie gatunki do niej zaliczane. Niemieckie wydawnictwo ConchBooks (dawne Christa Hemmen Verlag) rozpoczęło w tym roku wydawanie serii monografii już tytułem, A Conchological Iconography, nawiązującej do najbardziej znanych ubiegłowiecznych ikonografii REEVE'a (Conchologia Iconica), SOWERBY'ego (Tessaurus Conchyliorum), ROSSMÄSSLERA (Iconographie der Land- und Süßwasser-Mollusken ...) czy KIENERA (Iconographie des coquilles vivantes).

Pierwszą książkę serii poświęcono rodzinie Harpidae, wyróżniającej się szczególnie atrakcyjnymi, zarówno pod względem ubarwienia jak i urzeźbienia, muszlami. W ramach tej stosunkowo niewielkiej rodziny aktualnie klasyfikuje się trzy rodzaje: *Harpa* Röding, 1798; *Astroharpa* Finlay, 1931 i *Morum* Röding, 1798, obejmujące ok. 40 gatunków żyjących w morzach subtropikalnych i tropikalnych.

Omawiana książka to właściwie luźne karty w formacie A4, przebite czterema otworami umożliwiającymi ich montowanie w segregatorze. Wydawca za dodatkową opłatą (18,00 DEM) dostarcza specjalny segregator przewidziany na co najmniej kilka kolejnych zeszytów, lecz jest on dosyć niewygodny i lepiej po prostu zastąpić go łatwo dostępnym standardowym segregatorem. W zamierzeniu wydawcy taka forma wydania książki ma ułatwiać jej uzupełnianie o dodatkowe karty, np. uwzględniające nowo opisane gatunki lub rewizje taksonomiczne.

Na pierwszych 11 stronach PETER DANCE i GUIDO POPPE krótko charakteryzują Harpidae opisując morfologię muszli i ciała ślimaków, ich biologię i środowisko życia, rozmieszczenie geograficzne, wreszcie kreślą kilka uwag o niektórych gatunkach. Na następnych stronach GUIDO POPPE i THIERRY BRULET przedstawiają opis nowego gatunku, *Morum fatimae*. Wstępna część kończy wykaz gatunków rodziny Harpidae oraz zestawienie bibliograficzne. Zasadniczą część książki, której autorami są też GUIDO POPPE i THIERRY BRULET, stanowi 51 barwnych tablic zawierających kolorowe zdjęcia wszystkich gatunków zaliczanych do Harpidae: kolejno 28 tablic przedstawia dwanaście gatunków z rodzaju *Harpa*, 2 – pięć *Astroharpa*, a 10 – dwadzieścia sześć gatunków *Morum*. Na następnych 4 tablicach zestawiono zdjęcia wierzchołków muszli poszczególnych gatunków, a dalsze 3, zatytuowane „Determination tool“, posłużyły wspólnemu zestawieniu zdjęć okazów wszystkich gatunków. Ostatnie tablice zawierają zdjęcia kilku gatunków uchwycone w różnych sytuacjach życiowych. Książkę kończy indeks nazw łacińskich.

Najbardziej wartościową częścią książki są oczywiście barwne tablice. Przedstawiają doskonalej jakości kolorowe zdjęcia, które zmontowane komputerowo na jednolicie czarnym tle wiernie oddają urodę i ubarwienie muszli Harpidae. Każdy z gatunków, zwłaszcza z rodzaju *Harpa*, reprezentowany jest przez szereg okazów muszli sfotografowanych przynajmniej w dwóch ujęciach. Pozwala to prześledzić zmienność

as well as some remarks about some species. On the following pages, GUIDO POPPE and THIERRY BRULET describe a new species, *Morum fatimae*. The introductory part ends with a list of species included in the family Harpidae and a bibliography. The main part of the book, also prepared by GUIDO POPPE and THIERRY BRULET, consists of 51 colour plates with colour photos of all species included in Harpidae: 28 plates with twelve species of the genus *Harpa*, 2 with five species of *Astroharpa* and 10 with twenty six of *Morum*. Next 4 plates depict shell apices for particular species. Further 3 plates, entitled “Determination tool“ combine photos of all species. The last plates contain photos of living specimens of some species taken in different situations. The book ends with an index of Latin names.

The colour plates are of course the most valuable part of the book. They present top quality photos which have been assembled with the use of computer techniques on black background and therefore they very truly reflect the beauty and colour patterns of harps. Each species, specially those of the genus *Harpa*, is illustrated by several shell specimens presented in two views at least. In this way a morphological variability of particular species is illustrated and the reader can learn named forms and varietes. The plates are splendidly composed, exploiting to the maximum the whole plate area for photos of harpid shells.

Unfortunately, the publication brings out a feeling of insufficiency. The authors and publishers wanted the book to help in identification of harpid species. However this purpose has been only partially fulfilled. The descriptive part is very sketchy and does not contain any instruction which external shell feature is important for species determination. Such an information is lacking especially for morphologically variable but similar species (like *Harpa major*, *H. davidi*, *H. cabriti* or *H. goodwini*). The statement that they differ in subtle details visible in photos does not help in identification. The lack of at least a simple identification key is certainly a drawback. Of course, one may resort to older monographs but they were either published when the genus *Morum* was not included in Harpidae (REHDER 1973) or devoted only to the genus *Harpa* (BERKHOUT 1992). The photos of the “Determination tool” plates are extremely small, therefore they are rather useless as tools for determination.

In the book, there are some spelling errors in Latin names. The authorship of *Harpa cabriti* is erroneously attributed to Lamarck, 1816 instead of Fischer, 1860. It is not explained why the name Harpidae is attributed to Chenu, 1859, while Brönn, 1859 is usually given as an author of this taxon name.

The bibliography leaves much to be desired, as several source publications with original descriptions of

morfologiczną poszczególnych gatunków, a także poznąć nazwane formy i odmiany. Tablice są doskonale skomponowane, maksymalnie wykorzystując powierzchnię strony dla zdjęć muszli.

Jednak, niestety, publikacja wywołuje uczucie niedosytu. W intencji autorów i wydawców ma ona ułatwiać rozpoznawanie gatunków z rodziny Harpidae. Cel ten jednak osiągany jest co najwyżej połowicznie. Część opisowa pracy jest bardzo ogólnikowa i nie zawiera żadnych wskazówek, które z cech wyglądu muszli mają istotne znaczenie dla identyfikacji gatunków. Brakuje takich informacji szczególnie przy zmiennych morfologicznie, a zarazem podobnych do siebie gatunkach (np. *Harpa major*, *H. davidis*, *H. cabriti* czy *H. goodwini*). Stwierdzenie, że różnią je subtelne szczegóły widoczne na zdjęciach, niestety nie ułatwia identyfikacji. Na pewno brakuje choćby bardzo uproszczonego klucza do rozpoznawania gatunków. Można oczywiście sięgnąć do starszych monografii, ale te albo pochodzą z okresu, gdy rodzaj *Morum* nie był klasyfikowany w obrębie Harpidae (REHDER 1973) albo poświęcone były tylko rodzajowi *Harpa* (BERKHOUT 1992). Zdjęcia w obrębie tablic „Determination tool“ są bardzo małe, toteż w niewielkim stopniu spełniają zadanie „narzędzia do oznaczania“.

W książce trafiają się błędy w pisowni niektórych nazw łacińskich. Błędnie podano autora gatunku *Harpa cabriti* – winien być Fischer, 1860, jest Lamarck, 1816. Nie wyjaśniono, dlaczego nazwę Harpidae przypisuje się Chenu, 1859, podczas gdy zwykle za autora nazwy rodzinowej podawany jest Brönn, 1859.

Wiele do życzenia pozostawia zestawienie bibliograficzne, w którym pominięto szereg prac źródłowych zawierających oryginalne opisy gatunków bądź ważne dla rodzin Harpidae rewizje taksonomiczne.

Zamieszczenie opisu nowego gatunku na łamach tej, bądź co bądź, popularnonaukowej publikacji jest nieporozumieniem, które budzić musi poważne zastrzeżenia. Nie chodzi tu o to, że nowy gatunek opisany został przez amatorów, zwłaszcza, że opis przygotowano prawidłowo i profesjonalnie. Jednak opisy nowych gatunków winny być przedstawiane na łamach stricte naukowych publikacji, przede wszystkim w wyspecjalizowanych czasopismach. Tylko wtedy można mieć pewność, że przed opublikowaniem opisy zostały poddane gruntownej ocenie recenzentów, którzy sprawdzili poprawność analizy autorów.

Wydawnictwo ConchBooks zapowiada kolejne książki w ramach serii A Conchological Iconography (poświęcone rodzinom Strombidae i Haliotidae oraz rodzajowi *Calliostoma*). Dobrze by było, gdyby niedoskoñalosci pierwszej monografii zostały w nich wyeliminowane i perfekcyjnym fotografiom towarzyszyły również doskonałe opisy.

particular species or with taxonomical revisions important for Harpidae are omitted.

The description of a new species in this anyhow popularized scientific publication is a mistake which must cause serious objections. It is not because the species was described by amateurs, as the description is written in a correct professional way. However, the descriptions of new taxa should be presented in strictly scientific publications, first and foremost in specialized malacological journals, in order to make sure that the description was carefully revised by scientific reviewers who checked the correctness of the authors' analysis.

The ConchBooks have announced next books of “A Conchological Iconography” series (devoted to the families Strombidae and Haliotidae, and to the genus *Calliostoma*). It would be good if some inaccuracies of the first monograph were eliminated and if the perfect quality photos were supported by perfect texts.

REFERENCES

- BERKHOUT J. 1992. The genus *Harpa* Röding, 1798 (Het geslacht *Harpa* Röding, 1798) (Mollusca: Gastropoda: Harpidae). Vita Marina 41: 115–137.
- REHDER H. A. 1973. The family Harpidae of the world. Indo-Pacific Moll. 3: 207–274.

ANDRZEJ LESICKI

Department of Animal Physiology,
Institute of Experimental Biology,
A. Mickiewicz University, Fredry 10,
61-701 Poznań, Poland,
e-mail: alesicki@main.amu.edu.pl

